

worden aangetoond, maar neemt de rechter een beslissing als hem in het belang van het kind wenselijk voorkomt. Bij deze beslissing worden alle relevante feiten en omstandigheden in acht genomen, waarbij het belang van het kind vooropstaat.

In de jurisprudentie van de afgelopen jaren is een duidelijke lijn zichtbaar. Verzoeken tot vervangende toestemming voor deelname aan het RVP worden, ondanks het opvoeren van uiteenlopende bezwaren door ouders, op basis van art. 1:253a BW in beginsel toegewezen. Regelmatig wordt gesteld dat vaccinaties van het RVP schadelijke bijwerkingen hebben² of dat kinderziektes onschuldig zijn of dat vaccinatie overbodig is bij aanwezigheid van antistoffen in het lichaam van het kind.³ Deze bezwaren worden vrijwel altijd verworpen. In de jurisprudentie komt duidelijk naar voren dat de heersende leer nog steeds is dat het in het belang van de kinderen moet worden geacht dat zij worden gevaccineerd. Daarbij wordt overwogen dat het RVP beoogt kinderen door inenting te beschermen tegen ziekten die voor hen schadelijk kunnen zijn. Het belang van het kind is in beginsel gediend bij bescherming tegen infectieziekten. Daarnaast komt in de jurisprudentie naar voren dat het een feit van algemene bekendheid is dat in medische kringen het gevoerde overheidsbeleid breed wordt gedragen en dat het overgrote deel van de bevolking dit overheidsbeleid volgt en kinderen laat deelnemen aan het RVP.⁴

Verder blijkt uit de jurisprudentie dat verzoeken van de GI op basis van art. 1:265h BW vaker worden afgewezen vanwege het strengere noodzakelijkheids criterium. Deze uitspraak past dan ook in die lijn. Er kan niet zonder meer gesteld worden dat deelname aan het RVP noodzakelijk is om ernstig nadeel of gevaar voor de gezondheid van het kind te voorkomen. Er zijn immers ook kinderen die niet gevaccineerd worden maar wel gezond opgroeien.⁵ In de uitspraak van de rechtbank Rotterdam oordeelde de rechtbank dat de vervangende toestemming niet alléén op de grond van art. 1:265h BW kon worden gegeven. Nu vaststond dat de moeder wel toestemming gaf voor deelname aan het RVP, besloot de rechtbank het verzoek ook in het licht van art. 1:253a BW te bezien. De rechtbank verleende vervangende toestemming op basis van art. 1:253a BW en art. 1:265h BW, in samenhang bezien.

Tot slot

Op dit moment worden Nederlanders vanaf 18 jaar uitgenodigd om zich tegen het COVID-19-virus te laten vaccineren. Voorlopig worden minderjarige kinderen niet gevaccineerd en zal het COVID-19-vaccin niet worden opgenomen in het RVP. Mocht het COVID-19-vaccin ook beschikbaar worden gesteld voor kinderen, dan is het naar mijn mening niet vanzelfsprekend dat rechters verzoeken tot vervangende toestemming zullen toewijzen. Het lijkt er immers op dat het COVID-19-virus voor kinderen een beperkt gezondheidsrisico

vormt aangezien zij in de regel alleen milde klachten van het virus ervaren.

mr. M.A. Tuls
familierechtadvocaat en scheidingsmediator bij Tuls Advocatuur en Mediation

60

De ontvankelijkheid van een verzoek tot nihilstelling en vaststelling van een bijdrage voor jongmeerderjarigen met een schriftelijke machtiging van kind aan ouder

Rechtbank Zeeland-West-Brabant zp Middelburg
9 februari 2021, nrs. C/02/370725 / FA RK 20-1694,
C/02/37072 / FA RK 20-1694 en C/02/370727 / FA RK
20-1694, ECLI:NL:RBZWB:2021:498
(mr. Van Dijk)
Noot mr. M. Arnold

Verzoek vaststelling bijdrage jongmeerderjarigen. Ontvankelijkheid schriftelijke machtiging. Overeenkomen machtiging en verzoek.

[BW art. 1:395a, 1:395b, 1:401 lid 1; Rv art. 279, 283]

Essentie: De vereisten aan en (niet-)ontvankelijkheid bij een schriftelijke machtiging aan vader ter zake een verzoek om nihilstelling van door vader te betalen bijdrage en om vaststelling van door moeder te betalen bijdrage voor jongmeerderjarigen.

Samenvatting: Partijen zijn in 2014 gescheiden en hebben – op dat moment – drie minderjarige kinderen. Per 1 augustus 2019 wijzigt het hoofdverblijf van deze kinderen en wonen zij bij de vader (in plaats van bij de moeder). Voorts zijn inkomens van partijen inmiddels gewijzigd. Twee van de drie kinderen zijn dan inmiddels (jong)meerderjarig. Door de vader wordt vervolgens met een beroep op meerdere wijzigingen van omstandigheden een procedure aangevangen tot enerzijds nihilstelling van de door hem verschuldigde bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding (dan wel levensonderhoud en studie) en anderzijds tot vaststelling van eenzelfde door de moeder verschuldigde bijdrage. De vader dient deze verzoeken in voor hemzelf betreffende het minderjarige kind van partijen en in hoedanigheid van gemachtigde van de jongmeerderjarige kinderen van partijen. Door de jongmeerderjarigen is aan de vader daartoe ook een schriftelijke volmacht afgegeven. Door de moeder wordt verweer gevoerd, inhoudende dat de vader niet-ontvankelijk wordt verklaard dan wel de verzoeken worden afgewezen. Op de mondelinge behandeling op de rechtbank verschijnt vervolgens een van de jongmeerderjarigen die aldaar haar volmacht intrekt en aanneemt zelf het overleg met haar ouders aan te zullen gaan over de door hen verschuldigde bijdrage. De rechtbank verklaart de vader ter zake dan ook niet-ontvankelijk. Ten aanzien van het verzoek voor de nog resterende jongmeerderjarige, stelt de moeder dat de vader het overleg had moeten aangaan en uit zij twijfel of het verzoek van de vader wel in overeenstemming is met de wensen en behoefte van dit kind. De rechtbank overweegt vervolgens dat een jongmeerderjarige een eigen rechtspositie ten opzichte van zijn/haar ouders heeft betref-

2 Hof Arnhem 10 december 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:10763.

3 Hof Den Haag 22 januari 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:257.

4 Zie bijvoorbeeld hof Amsterdam 31 augustus 2010, ECLI:NL:GHAMS:2010:BO1064; hof Amsterdam 23 juli 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:2729; rb. Oost-Brabant 21 augustus 2018, ECLI:NL:RBOBR:2018:6742.

5 Zie de overwegingen in bijvoorbeeld de uitspraak van het hof Arnhem-Leeuwarden 29 oktober 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:9402 en rb. Rotterdam 14 januari 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:693.

fende een aanspraak op een bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie en art. 279 lid 3 Rv in beginsel ook geen ruimte laat tot het machtigen van een ander persoon (met uitzondering van een advocaat). Voorts overweegt de rechtbank dat de procedure met name in de context van de ouderlijke strijd en hun onderlinge conflict staat en niet zozeer in de context van de belangen van het jongmeerderjarige kind. De rechtbank constateert bovenal dat de vader méér heeft verzocht dan waartoe de volmacht hem de ruimte bood. Door hem is namelijk ook een nihilstelling van de door hemzelf verschuldigde bijdrage verzocht, waartoe hij niet toe gemachtigd is. Concluderend wordt de vader dan ook niet-ontvankelijk verklaard betreffende de verzoeken namens de nog resterende jongmeerderjarige op grond van het ontbreken van een rechtsgeldige machtiging. Dit lijkt dan ook te impliceren dat het wel mogelijk is op basis van een volmacht voor een reeds bij aanvang van de procedure jongmeerderjarige op te treden als ouder, zo lang dit maar een rechtsgeldige machtiging is. Uit de in de noot aangehaalde jurisprudentie volgt wat dat betreft een wisselend beeld, waarbij de voorzichtige conclusie is dat er in ieder geval sprake dient te zijn van een verzoek conform de machtiging van het jongmeerderjarige kind en voorts vanuit het belang van het kind.

[de man], wonende te [adres], hierna te noemen de man, handelend voor zichzelf en als gemachtigde van de jongmeerderjarigen:
[jongmeerderjarige 1], wonende te [adres], hierna te noemen [jongmeerderjarige 1], en
[jongmeerderjarige 2], wonende te [adres], hierna te noemen [jongmeerderjarige 2], advocaat: mr. F.L.I. de Vleeschauwer te Terneuzen, en
[de vrouw], wonende te [adres], hierna te noemen de vrouw, advocaat: mr. W. Tiggelaar te Middelburg.

1. Het verloop van het geding

1.1. Dit blijkt uit de volgende stukken:

- het op 1 april 2020 ontvangen verzoek tot wijziging kinderalimentatie ten behoeve van een minderjarige en twee jongmeerderjarigen met bijlagen;
- het op 26 mei 2020 ontvangen verweerschrift met bijlagen;
- de brief van mr. Tiggelaar van 27 november 2020 met bijlagen;
- het F-formulier van mr. De Vleeschauwer van 1 december 2020 met bijlagen;
- het F-formulier van mr. Tiggelaar van 9 december 2020.

1.2. De zaak is behandeld op de mondelinge behandeling van 9 december 2020. Bij die gelegenheid zijn verschenen mr. De Vleeschauwer en [jongmeerderjarige 2] (uitsluitend bij de bespreking van het namens haar ingediende verzoek), alsmede de vrouw, bijgestaan door mr. Tiggelaar. De man heeft de mondelinge behandeling vanwege Corona-gerelateerde klachten telefonisch bijgewoond.

1.3. Na te noemen minderjarige [minderjarige] is gelet op zijn leeftijd in staat gesteld zijn mening kenbaar te maken tijdens een zogenoemd kindgesprek.

1.4. De jongmeerderjarigen [jongmeerderjarige 1] en [jongmeerderjarige 2] hebben bij schriftelijke 'volmacht' van respectievelijk 26 december 2019 en 23 december 2019 de man volmacht verleend om hen 'te vertegenwoordigen, zowel in-

als buiten rechte ter zake het verkrijgen van een bijdrage in de kosten van (hun) studie en levensonderhoud van (hun) moeder'.

2. De feiten

2.1. De man en de vrouw zijn gehuwd geweest. Bij beschikking van de rechtbank Zeeland-West-Brabant van 10 september 2014 is in het huwelijk van de man en de vrouw de echtscheiding uitgesproken, welke beschikking is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand van de gemeente Terneuzen op 24 december 2014.

2.2. De man en de vrouw hebben het volgend thans nog minderjarige kind:

- [minderjarige] (hierna: [minderjarige]), geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum] 2004; en de volgende jongmeerderjarige kinderen:
- [jongmeerderjarige 1], geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum] 1999;
- [jongmeerderjarige 2], geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum] 2001.

2.3. In voornoemde echtscheidingsbeschikking is bepaald dat de man € 951,= per maand dient te betalen aan de vrouw als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de – destijds alle drie nog minderjarige – kinderen van partijen.

3. De verzoeken

3.1. De man verzoekt, voor zoveel mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, de beschikking van 10 september 2014 als volgt te wijzigen:

a. voor zichzelf:

– de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage ten behoeve van de minderjarige [minderjarige] met ingang van 1 augustus 2019 op nihil te stellen en te bepalen dat de vrouw ten behoeve van de minderjarige met ingang van 1 januari 2020 een bijdrage van € 290,= aan de man zal betalen;

b. (kennelijk) als gemachtigde van [jongmeerderjarige 2]:

– de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage ten behoeve van de jongmeerderjarige [jongmeerderjarige 2] met ingang van 1 augustus 2019 op nihil te stellen en te bepalen dat de vrouw ten behoeve van de jongmeerderjarige met ingang van 1 januari 2020 een bijdrage van € 356,= aan haar c.q. de man zal betalen;

c. (kennelijk) als gemachtigde van [jongmeerderjarige 1]:

– de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage ten behoeve van de jongmeerderjarige [jongmeerderjarige 1] met ingang van 1 augustus 2019 op nihil te stellen en te bepalen dat de vrouw ten behoeve van de jongmeerderjarige met ingang van 1 januari 2020 een bijdrage van € 577,= aan haar zal betalen.

3.2. De vrouw voert verweer en vraagt de rechtbank om bij beschikking, voor zover de wet dit toelaat uitvoerbaar bij voorraad, de man niet ontvankelijk te verklaren in zijn verzoeken, althans de verzoeken van de man af te wijzen.

3.3. Op de standpunten van partijen wordt, voor zover van belang voor de beoordeling van de verzoeken, hierna ingegaan.

4. De beoordeling

In de zaak met nr. C02/370727 / FA RK 20-1696 ([jongmeerderjarige 2])

4.1. De jongmeerderjarige [jongmeerderjarige 2] is tijdens de mondelinge behandeling van 9 december 2020, hoewel zij de man voormelde volmacht had verleend, verschenen. [jong-

meerderjarige 2] heeft tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat zij niet (langer) wenst dat de rechtbank een beslissing neemt op de door de man namens haar ingediende verzoeken, en dat zij zelf in overleg zal gaan met haar beide ouders over de kosten van haar studie en levensonderhoud en het aandeel van elk van haar ouders hierin. [jongmeerderjarige 2] heeft vervolgens de door haar op 23 december 2019 aan de man verleende volmacht ingetrokken.

4.2. De rechtbank overweegt dat nu [jongmeerderjarige 2] de door haar aan de man verleende volmacht heeft ingetrokken, die volmacht daarmee is komen te vervallen. Al om die reden kan de man niet meer namens [jongmeerderjarige 2] optreden en is [jongmeerderjarige 2] niet langer een partij in deze procedure. Gelet op het voorgaande zal de man niet-ontvankelijk worden verklaard in de door hem namens [jongmeerderjarige 2] ingediende verzoeken.

In de zaak met nr. C/02/370726 / FA RK 20-1695 ([jongmeerderjarige 1])

Ontvankelijkheid

4.3. De vrouw stelt zich primair op het standpunt dat de man niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in de namens [jongmeerderjarige 1] ingediende verzoeken. De vrouw is van mening dat overleg had moeten plaatsvinden, dan wel alsnog dient plaats te vinden tussen haar, de man en [jongmeerderjarige 1] om te bepalen op welke wijze in de kosten van studie en levensonderhoud van [jongmeerderjarige 1] kan worden voorzien. Deze stap is volgens de vrouw door de man ten onrechte overgeslagen. De vrouw betwijfelt bovendien of het verzoek van de man daadwerkelijk in overeenstemming is met de wensen en de behoefte van [jongmeerderjarige 1].

4.4. De man voert – namens [jongmeerderjarige 1] – daartegen verweer. Hij stelt dat [minderjarige] en [jongmeerderjarige 2] in de zomer van 2019 bij hem zijn komen wonen en dat hij na deze wijziging van omstandigheden in de periode van augustus 2019 tot december 2019 tevergeefs heeft geprobeerd om met de vrouw andere financiële afspraken te maken over de (verdeling van) de kosten van de kinderen. Ook geeft de man aan dat hij de vrouw heeft voorgesteld om een mediator in te schakelen. Volgens de man is overleg met de vrouw niet mogelijk (gebleken) en had hij geen andere keuze dan het aanhangig maken van deze procedure.

4.5. De rechtbank constateert dat het geschil in deze zaak vooral speelt tussen de man en de vrouw. In zowel de toelichting op het verzoek als in het tegen het verzoek gevoerde verweer gaat het over de wijze waarop tussen de man en de vrouw wel of niet is (of kon worden) gesproken over een door de man gewenste wijziging van de door hem voor de kinderen te betalen bijdrage.

4.6. In dat kader heeft de rechtbank tijdens de mondelinge behandeling vastgesteld dat de man meer namens [jongmeerderjarige 1] heeft verzocht dan waartoe de volmacht hem de ruimte bood; de door [jongmeerderjarige 1] aan hem verleende volmacht had slechts betrekking op de vaststelling van een door de vrouw aan haar te betalen bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud en studie en niet op een verzoek tot het op nihil stellen van de door de man aan [jongmeerderjarige 1] te betalen bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud en studie. Een dergelijk verzoek heeft de man wel namens [jongmeerderjarige 1] ingediend; daarop gewezen heeft de man dat laatste verzoek vervolgens tijdens de mondelinge ingetrokken.

4.7. Mede gelet op het vorenstaande dient eerst – ook nu de vrouw daartegen geen bezwaar heeft gemaakt – de vraag aan de orde te komen of de man in deze procedure wel als gemachtigde van [jongmeerderjarige 1] kan optreden en of het niet alleen [jongmeerderjarige 1] zelf is, die verzoeken met betrekking tot de vaststelling of wijziging van aan haar door haar ouders te betalen bijdragen in de kosten van levensonderhoud en studie kan doen.

4.8. De rechtbank is van oordeel dat in geval een jongmeerderjarige vaststelling wenst van een door (één van) zijn of haar ouders te betalen bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie, of wijziging wenst van een dergelijke, eerder vastgestelde bijdrage, hij of zij daartoe in beginsel zelf een verzoek bij de rechtbank dient in te dienen. Het gaat immers om een eigen recht van de jongmeerderjarige op die bijdrage. In zaken waarin (onder meer) door een ouder om vaststelling of wijziging van een bijdrage in de kosten van opvoeding en verzorging van een minderjarige kind is gevraagd, en die minderjarige lopende de procedure jongmeerderjarig is geworden, kan op grond van vaste jurisprudentie die jongmeerderjarige één van zijn of haar ouders machtigen in die procedure namens hem of haar te (blijven) optreden. Over de vraag of dat ook kan wanneer de jongmeerderjarige al bij aanvang van de procedure meerderjarig is, is in de wet en in de jurisprudentie geen eenduidig antwoord te vinden. Artikel 279 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) biedt evenwel slechts de mogelijkheid om in een zaak als de onderhavige zelf in persoon of bij advocaat als procespartij op te treden. Dat lijkt in voormeld geval aan een machtiging aan een ouder in de weg te staan.

4.9. Nu enerzijds, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, er niet zonder meer kan worden uitgegaan dat de man op grond van de door [jongmeerderjarige 1] aan hem gegeven volmacht rechtsgeldig voor haar verzoeken kon doen, terwijl daarnaast gebleken is dat de man een verzoek heeft gedaan die strijdt met de inhoud van de door [jongmeerderjarige 1] gegeven volmacht en voorts de man in zijn toelichting op de namens [jongmeerderjarige 1] gedane verzoeken vooral heeft gewezen op zijn eigen belangen en nauwelijks op die van [jongmeerderjarige 1] (en daar desgevraagd op de mondelinge behandeling ook geen nadere toelichting op kon geven), is de rechtbank van oordeel dat in deze zaak niet kan worden uitgegaan van een rechtsgeldige machtiging, en dus niet van een op de juiste wijze namens [jongmeerderjarige 1] ingediend en toegelicht verzoek. Dat betekent dat de man in dat verzoek niet zal worden ontvangen.

In de zaak met nr. C/02/370725 / FA RK 20-1694 (de man)

Wijziging van omstandigheden

4.10. De man voert als grond voor zijn verzoek tot wijziging van de bij beschikking van 10 september 2014 ten behoeve van de thans nog minderjarige [minderjarige] vastgestelde kinderbijdrage aan dat sinds de beschikking van 10 september 2014 de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat de vastgestelde bijdrage niet meer aan de wettelijke maatstaven voldoet, aangezien zowel de woonsituatie van [minderjarige] als de inkomens van de man en de vrouw zijn gewijzigd. De vrouw heeft erkend dat er sprake is van wijzigingen van omstandigheden sinds de beschikking van 10 september 2014.

4.11. Gelet op het voorgaande staat naar het oordeel van de rechtbank als onweersproken vast dat zich wijzigingen van omstandigheden hebben voorgedaan, die een onderzoek naar de behoefte van de thans nog minderjarige [minderjarige] aan

een bijdrage en naar de huidige financiële draagkracht van de man en de vrouw noodzakelijk maken. Naar aanleiding daarvan zal blijken of de naar voren gebrachte wijzigingen als rechtens relevant zijn aan te merken.

Ingangsdatum

4.12. De rechtbank zal om proceseconomische redenen allereerst ingaan op de ingangsdatum van de verzochte nihilstelling van de door de man aan de vrouw ten behoeve van [minderjarige] te betalen bijdrage en van de vaststelling van een (eventueel) door de vrouw aan de man ten behoeve van [minderjarige] te betalen bijdrage.

4.13. De man verzoekt de door hem aan de vrouw ten behoeve van [minderjarige] te betalen kinderbijdrage op nihil te stellen met ingang van 1 augustus 2019, zijnde de datum waarop [minderjarige] bij hem is komen wonen en verzoekt de ingangsdatum van een door de vrouw ten behoeve van [minderjarige] te betalen bijdrage vast te stellen op 1 januari 2020.

4.14. De vrouw voert verweer tegen de door de man verzochte ingangsdatum van een door haar voor [minderjarige] te betalen bijdrage. Zij is van mening dat een eventueel door haar te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van [minderjarige] dient te worden bepaald op de dag van de beschikking, dan wel subsidiair op de dag van indiening van het verzoek door de man.

4.15. De rechtbank constateert dat niet in geschil is tussen partijen dat een nihilstelling van de door de man ten behoeve van [minderjarige] te betalen bijdrage dient in te gaan per 1 augustus 2019 omdat [minderjarige] per die datum bij de man is gaan wonen.

De rechtbank zal een eventueel door de vrouw te betalen bijdrage ten behoeve van [minderjarige] vaststellen met ingang van 1 april 2020, zijnde de datum van indiening van het verzoek door de man. Zoals uit de hiervoor reeds opgenomen stellingen van partijen ter zake de ontvankelijkheid van de man in de door hem namens [jongmeerderjarige 1] ingediende verzoeken reeds blijkt, zijn de man en de vrouw voorafgaand aan de indiening van onderhavig verzoek door de man op 1 april 2020 niet in onderling overleg getreden om met het oog op de zich voorgedane wijzigingen van omstandigheden tot afspraken te komen over een (nadere) verdeling van de kosten van de kinderen. De vrouw heeft dus pas vanaf de datum van indiening van het verzoek door de man rekening kunnen en moeten houden met de vaststelling van een eventueel door haar te betalen bijdrage in de kosten van [minderjarige].

Behoeft[e] [minderjarige]

4.16. De man stelt dat de behoefte van [minderjarige] thans opnieuw dient te worden vastgesteld en moet worden berekend aan de hand van het huidige netto besteedbare inkomen (NBI) van de man en vrouw. Hij is van mening dat in het door partijen overeengekomen ouderschapsplan bij de berekening van de behoefte van [minderjarige] is uitgegaan van een te laag NBI van de vrouw ad € 1.608,= per maand, omdat dit NBI ten onrechte is berekend aan de hand van de fiscale winst uit de onderneming van de vrouw. Bovendien bedraagt het huidige NBI van de vrouw volgens de man € 4.800,= per maand, hetgeen het voormalige gezinsinkomen van partijen te boven gaat. Ook dit is een reden is om bij de berekening van de behoefte van [minderjarige] uit te gaan van het huidige NBI van de man en de vrouw, aldus de man.

4.17. De vrouw voert verweer tegen de door de man voorgestelde wijze van berekening van de behoefte van [minderjari-

ge]. Zij is van mening dat bij de vaststelling van de behoefte van [minderjarige] dient te worden uitgegaan van de in 2014 in het ouderschapsplan vastgestelde behoefte van € 442,= per maand, welke behoefte thans na wettelijke indexering € 489,= per maand bedraagt.

4.18. De rechtbank overweegt als volgt. De man en de vrouw zijn in het door hen in 2014 overeengekomen ouderschapsplan uitgegaan van een NBI ten tijde van de samenleving van ongeveer € 4.549,= per maand. Als bijlagen bij dit ouderschapsplan zijn gevoegd de jaaropgaaf 2013 van de man, de jaarstukken van de vrouw en de berekening en verdeling van de kosten van de kinderen. De bij dat NBI behorende behoefte van de – destijds alle drie nog minderjarige – kinderen is op dat moment door de man en de vrouw, conform de gangbare tabellen, begroot op € 1.326,= per maand voor de 3 kinderen, ofwel € 442,= per kind per maand. Niet valt in te zien dat, zoals de man stelt, destijds is uitgegaan van een onjuist (berekend) inkomen van de vrouw. De man en de vrouw werden tijdens het opstellen van het ouderschapsplan bijgestaan door een gezamenlijke advocaat, te weten mr. M.M. Claase, en hebben blijkens de als bijlage 3 bij het ouderschapsplan gevoegde berekening het netto besteedbaar inkomen van de vrouw tijdens de samenleving aan de hand van de jaarstukken gezamenlijk vastgesteld op € 1.608,= per maand. Daarbij komt dat het standpunt van de man dat destijds bij de berekening van het NBI van de vrouw is uitgegaan van onjuiste gegevens, niet met zich brengt dat thans dient te worden afgeweken van de aanbeveling van de Expertgroep Alimentatienormen om bij de vaststelling van de behoefte van een minderjarige het netto besteedbaar gezinsinkomen (NBGI) ten tijde van de samenleving tot uitgangspunt te nemen. Het had op de weg van de man gelegen om te onderbouwen van welk NBI van de vrouw volgens de man destijds wel had moeten worden uitgegaan, hetgeen hij heeft nagelaten. Het door de man eerst tijdens de mondelinge behandeling ingenomen standpunt dat een reden om de behoefte van [minderjarige] vast te stellen aan de hand van het huidige NBI van de man en de vrouw ook is gelegen in de omstandigheid dat het huidige NBI van de vrouw hoger is dan het gezamenlijk NBI van de man en de vrouw tijdens de samenleving wordt, nog daargelaten dat de vrouw betwist dat haar huidige NBI € 4.800,= per maand bedraagt, gepasseerd als zijnde tardief.

4.19. Gelet op het voorgaande gaat de rechtbank uit van de bij het ouderschapsplan in 2014 vastgestelde behoefte van [minderjarige] van € 442,= per maand. Deze behoefte bedraagt in 2020, na wettelijke indexering, € 489,= per maand.

Draagkracht onderhoudsplichtigen

4.20. Beoordeeld dient te worden in welke verhouding de behoefte van [minderjarige] tussen de man en de vrouw dient te worden verdeeld. De rechtbank volgt ook in dit opzicht de aanbevelingen van de Expertgroep Alimentatie, inhoudende dat de behoefte van kinderen tussen de onderhoudsplichtigen wordt verdeeld naar rato van hun draagkracht. Daartoe dient eerst het netto besteedbaar inkomen (NBI) van de man en de vrouw te worden bepaald. Het bedrag aan draagkracht wordt bij inkomens vanaf € 1.660,= per maand vastgesteld aan de hand van de formule $70\% \times [\text{NBI} - (0,3 \text{ NBI} + € 975,=)]$. Voor de lagere inkomens (beneden een NBI van € 1.660,= per maand) zijn vaste bedragen per categorie van toepassing.

Draagkracht vrouw

4.21. In geschil tussen de man en de vrouw is de hoogte van het huidige NBI van de vrouw. De vrouw werkt als zelfstandig

ondernemer. De man stelt dat het NBI van de vrouw met het oog op de toekomst en de positieve ontwikkeling van de huizenmarkt dient te worden berekend aan de hand van de gemiddelde winst uit onderneming over de jaren 2017 tot en met 2019.

De vrouw is daarentegen van mening dat het redelijk is om uit te gaan van een gemiddelde winst uit onderneming over tien jaren, omdat rekening moet worden gehouden met het grillige verloop van en daarmee de ontwikkelingen op de woningmarkt, alsmede met de door deskundigen voor dit jaar verwachte stevige correctie op de huizenmarkt. Ook vreest de vrouw dat zij vanwege diverse lichamelijke klachten binnen afzienbare tijd noodgedwongen haar werkzaamheden zal moeten afbouwen en ten gevolge daarvan minder inkomsten zal hebben.

4.22. Naar het oordeel van de rechtbank blijkt uit de overgelegde jaarrekeningen dat het bedrijf van de vrouw zich de afgelopen jaren financieel goed heeft ontwikkeld. Derhalve moet worden geconcludeerd dat noch de situatie op de huizenmarkt noch de gezondheidsproblemen van de vrouw een terugval in het inkomen van de vrouw tot gevolg hebben gehad. De rechtbank ziet niet het door de vrouw gestelde grillige verloop, zodat aan die stelling wordt voorbijgegaan. Ook wordt voorbij gegaan aan de stelling van de vrouw dat de woningmarkt volgens vastgoeddeskundigen naar verwachting over niet al te lange tijd zal instorten, nu deskundigen daarover uiteenlopende meningen hebben. De rechtbank zal thans niet vooruitlopen op een eventuele verslechtering van de woningmarkt, nu dit een onzekere toekomstige gebeurtenis betreft, en de opvatting van de door de vrouw geraadpleegde deskundige lang niet door iedereen, actief op de woningmarkt wordt gedeeld. Gelet op het voorgaande zal de rechtbank, zoals te doen gebruikelijk, het huidige NBI van de vrouw relateren aan de gemiddelde winst uit onderneming over de jaren 2017 tot en met 2019, zoals blijkt uit de in het geding gebrachte jaarrekeningen. De bruto winst uit onderneming bedroeg in 2017 € 73.597,=, in 2018 € 91.035,= en in 2019 € 95.663,=, hetgeen leidt tot een gemiddelde bruto winst uit onderneming van € 86.765,=.

4.23. De rechtbank houdt rekening met de van toepassing zijnde ondernemersaftrek (zelfstandigenaftrek) en mkb-winstvrijstelling, de onweersproken premie arbeidsongeschiktheidsverzekering, de van toepassing zijnde heffingskortingen (algemene heffingskorting en de arbeidskorting) en de verschuldigde inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen. Geen rekening wordt gehouden met de door de vrouw opgevoerde pensioenpremie van € 5.850,= per jaar, nu deze forfaitair van aard is.

4.24. Aan de hand van voormelde uitgangspunten becijfert de rechtbank het huidige NBI van de vrouw op een bedrag ter hoogte van € 4.564,= per maand. De draagkracht van de vrouw is dan volgens de formule € 1.553,= per maand.

Draagkracht man

4.25. De man en de vrouw twisten voorts over de vraag van welk inkomen van de man dient te worden uitgegaan bij de berekening van zijn draagkracht. De man stelt dat voor de periode tot 19 augustus 2020 moet worden uitgegaan van het voorheen door hem genoten inkomen uit zijn dienstverband bij Stichting ROC West-Brabant en vanaf 19 augustus 2020 van zijn huidige inkomen bij Scalda.

De vrouw is van mening dat er aan de zijde van de man sprake is van verwijtbaar en voor herstel vatbaar inkomensverlies, nu de man er ondanks zijn werkervaring en opleiding zelf voor

heeft gekozen een baan in het onderwijs te accepteren voor slechts vier dagen per week en daarnaast één dag per week een opleiding te volgen tot meubelmaker. Het is naar de mening van de vrouw dan ook niet redelijk en billijk om bij de vaststelling van de draagkracht van de man (uitsluitend) uit te gaan van zijn actuele inkomen.

4.26. De rechtbank overweegt dat bij zelf teweeg gebracht inkomensverlies deze vermindering bij het bepalen van de draagkracht geheel of gedeeltelijk buiten beschouwing kan worden gelaten. Of op die wijze wordt gerekend hangt in de eerste plaats af van de vraag of de onderhoudsplichtige redelijkerwijs in staat moet worden geacht zich opnieuw het oorspronkelijk inkomen te gaan verwerven en dit ook van hem kan worden gevergd, met andere woorden of het inkomensverlies herstelbaar is. In geval van een onherstelbare inkomensvermindering is van belang of er sprake is van verwijtbaarheid van het inkomensverlies. Hierbij moet worden bezien of de onderhoudsplichtige zich, uit hoofde van zijn verhouding tot de onderhoudsgerechtigde en met het oog op diens belangen, had behoren te onthouden van de gedragingen die tot de inkomensvermindering hebben geleid.

4.27. De rechtbank is van oordeel dat het inkomensverlies van de man niet voor herstel vatbaar is, aangezien de man redelijkerwijs niet in staat kan worden geacht zich opnieuw het oorspronkelijk inkomen te verwerven en dit ook niet van hem kan worden gevergd. Dat een verlenging van zijn dienstverband bij Sadara Chemical Company in Saoedi-Arabië vanwege een reorganisatie niet mogelijk was en om die reden een aantal expats uit de organisatie moesten vertrekken, acht de rechtbank op grond van hetgeen hieromtrent tijdens de mondelinge behandeling door de man is verklaard voldoende aannemelijk.

4.28. Naar het oordeel van de rechtbank valt het inkomensverlies van de man hem evenmin te verwijten. Daarbij acht de rechtbank van belang dat de man tijdens de mondelinge behandeling heeft aangevoerd dat hij – nadat Sadara Chemical Company had besloten zijn contract niet te verlengen – mede met het oog op gezinshereniging in augustus 2019 is teruggekomen naar Nederland. De rechtbank acht de stelling van de man dat hij na zijn terugkeer naar Nederland reeds na een maand werk is gaan zoeken en het die eerste periode financieel heeft kunnen redden met de door hem ontvangen ontslagvergoeding ter hoogte van drie maanden salaris, voldoende aannemelijk. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de man zich, mede gelet op zijn leeftijd (de man is 63 jaar oud), voldoende ingespannen om zo snel mogelijk ander werk te vinden. Per februari 2020 heeft de man een – tijdelijke – baan gevonden bij Stichting ROC West-Brabant in Etten-Leur. Korte tijd daarna is de man er in geslaagd een jaarcontract te bemachtigen bij Scalda, een organisatie waarvoor de man eerder heeft gewerkt. De man werkt op dit moment in zijn woonplaats [adres], zodat zijn werk ook goed te combineren is met de zorg voor de bij hem verblijvende minderjarige [minderjarige]. De rechtbank passeert de stellingen van de vrouw dat de man thans aan de slag kan als trainingscoördinator dan wel geen genoegen had hoeven nemen met een functie in het onderwijs voor maar 0,8 of 0,6 FTE. De man heeft naar het oordeel van de rechtbank voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van opleidingscoördinator in Nederland niet voor het oprapen liggen en veelal worden ingevuld door interne kandidaten. Daarnaast heeft de man voldoende aannemelijk gemaakt dat een uitbreiding van het aantal uren in het onderwijs op dit moment niet mogelijk is, doch afhankelijk is van de (nieuwe) instroom van studenten.

Daarbij komt dat de man heeft aangegeven zich nog altijd in te spannen om alsnog een andere baan met meer arbeidsuren dan wel een hoger inkomen te vinden.

Gelet op het voorgaande is er naar het oordeel van de rechtbank sprake van niet verwijtbaar en niet voor herstel vatbaar inkomensverlies, zodat bij de vaststelling van de draagkracht van de man wordt uitgegaan van het door de man bij ROC genoten en thans bij Scalda te genieten inkomen uit arbeid.

Periode 1 april 2020 tot 19 augustus 2020

4.29. Uit de door de man overgelegde salarisspecificaties over de maanden februari 2020 tot en met april 2020 blijkt dat de man bij stichting ROC West-Brabant een inkomen had van € 3.709,60 bruto per maand, te vermeerderen met de gebruikelijke vakantietoeslag.

De rechtbank houdt rekening met de van toepassing zijnde premies en heffingskortingen (algemene heffingskorting en arbeidskorting) en de verschuldigde inkomstenbelasting. Daarnaast kwam de man met voornoemd inkomen in aanmerking voor een kindbondenbudget en de daarvan deel uitmakende alleenstaande ouderkop van € 3.008,= op jaarbasis. Aan de hand van voormelde uitgangspunten becijfert de rechtbank het NBI van de man in deze periode op een bedrag ter hoogte van € 2.991,= per maand. De draagkracht van de man is in deze periode dan volgens de formule € 783,= per maand.

Periode vanaf 19 augustus 2020

4.30. Voor de periode vanaf 19 augustus 2020 gaat de rechtbank uit van het huidige inkomen van de man bij Scalda, hetgeen blijkt van de overgelegde salarisspecificaties over de maanden september 2020 tot en met november 2020 € 2.643,64 bruto per maand bedraagt, te vermeerderen met de gebruikelijke vakantietoeslag. De rechtbank houdt rekening met de van toepassing zijnde premies en heffingskortingen (algemene heffingskorting en arbeidskorting) en de verschuldigde inkomstenbelasting. Daarnaast komt de man met voornoemd inkomen in aanmerking voor een kindbondenbudget en de daarvan deel uitmakende alleenstaande ouderkop van € 3.903,= op jaarbasis. Aan de hand van voormelde uitgangspunten becijfert de rechtbank het NBI van de man vanaf 19 augustus 2020 op een bedrag ter hoogte van € 2.484,= per maand. De draagkracht van de man is dan volgens de formule € 535,= per maand.

Draagkrachtvergelijking

4.31. De draagkracht van de man en de vrouw dient te worden verdeeld over alle drie de kinderen. Op grond van artikel 1:395a BW zijn ouders verplicht te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie van hun meerderjarige kinderen tot de leeftijd van 21 jaar. [jongmeerderjarige 2] is thans 20 jaar oud en zij heeft aangegeven dat zij buitenom onderhavige procedure met haar ouders in overleg zal gaan over de kosten van haar studie en levensonderhoud en het aandeel van de man en de vrouw hierin. [jongmeerderjarige 1] is inmiddels 21 jaar oud. Blijkens de inhoud van het door partijen in 2014 overeengekomen ouderschapsplan hebben de man en de vrouw voor de periode tussen 21 en 23 jaar afspraken gemaakt in die zin dat zij zich hebben verplicht aan de kinderen vanaf 21 jaar of ouder een (studie)bijdrage te betalen zolang de kinderen met redelijke resultaten en in overleg met hen een beroepsopleiding bezig zijn of studeren. [jongmeerderjarige 1] volgt momenteel, zoals door de man onweersproken gesteld, met goed gevolg een HBO-studie. Derhalve bestaat er op

grond van het ouderschapsplan ook ten aanzien van [jongmeerderjarige 1] een onderhoudsplicht van de man en de vrouw vanaf haar 21e jaar. Nu de man in zijn namens [jongmeerderjarige 2] en [jongmeerderjarige 1] ingediende verzoeken niet-ontvankelijk wordt verklaard, zal er geen bijdrage ten behoeve van hen worden vastgesteld en kan de rechtbank evenmin van de in die procedures ingebrachte informatie betreffende de financiële situatie (en daarmee over de behoefte en behoeftigheid) van [jongmeerderjarige 1] en [jongmeerderjarige 2] kennis nemen. Bij gebreke van die gegevens gaat de rechtbank ervan uit dat beide ouders in de kosten van elk van de drie kinderen dient bij te dragen met een – bij hun draagkrachtverhouding passend – gelijk bedrag.

4.32. Dit betekent dat voor de vrouw ten behoeve van [minderjarige] wordt uitgegaan van een draagkracht van (€ 1.553: 3 =) € 518,= per maand en voor de man over de periode van 1 april 2020 tot 19 augustus 2020 van een draagkracht van (€ 783: 3 =) € 261,= per maand en voor de periode vanaf 19 augustus 2020 van (€ 535: 3 =) € 178,= per maand.

4.33. De verdeling van de kosten van [minderjarige] over beide ouders wordt dan berekend volgens de formule: ieders draagkracht gedeeld door de totale draagkracht vermenigvuldigd met de behoefte van het kind, oftewel:

voor de periode van 1 april 2020 tot 19 augustus 2020:

het aandeel van de man bedraagt: € 261 / € 779 x € 489 = € 164,=

het aandeel van de vrouw bedraagt: € 518 / € 779 x € 489 = € 325,=

totaal € 489,=

voor de periode vanaf 19 augustus 2020:

het aandeel van de man bedraagt: € 178 / € 695 x € 489 = € 125,=

het aandeel van de vrouw bedraagt: € 518 / € 695 x € 489 = € 364,=

totaal € 489,=

Zorgkorting

4.34. Vast is komen te staan dat [minderjarige] op dit moment eenmaal per veertien dagen van vrijdagmiddag tot zaterdagochtend bij de vrouw verblijft. De vrouw heeft derhalve gedurende minder dan één dag per week de zorg voor [minderjarige], zodat een zorgkorting geldt van 5%. Nu de behoefte van [minderjarige] € 489,= per maand bedraagt, beloopt de zorgkorting een bedrag van (afgerond) € 25,= per maand. Voorbij wordt gegaan aan de stelling van de vrouw dat, wat daarvan overigens zij, [minderjarige] de wens heeft om na de verhuizing van de vrouw naar [adres] twee dagen per week bij haar te verblijven en daarmee een zorgkorting van 25% van toepassing wordt, nu dit een onzekere toekomstige gebeurtenis betreft.

4.35. Het aandeel van de vrouw wordt verminderd met het bedrag aan zorgkorting van € 25,= per maand, zodat de vrouw over de periode van 1 april tot 19 augustus 2020 € 300,= per maand en vanaf 19 augustus 2020 € 339,= per maand in de kosten van verzorging en opvoeding van [minderjarige] dient bij te dragen. Echter nu de man zijn verzoek heeft beperkt tot een bedrag van € 290,= per maand, zal de rechtbank laatstgenoemd bedrag vaststellen. Voor zover de man tijdens de mondelinge behandeling heeft bedoeld zijn verzoek – met het oog op de recent door hem opgemaakte draagkrachtberekeningen – mondeling te vermeerderen c.q. wijzigen, gaat de rechtbank daaraan voorbij. Immers artikel 283 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Rv), schrijft voor dat een derge-

lijke verandering of vermeerdering van het verzoek schriftelijk dient te geschieden.

Overige kosten

4.36. Het verzoek van de vrouw om haar aandeel in de kosten van verzorging en opvoeding van [minderjarige] naast de zorgkorting tevens te verminderen met de door haar maandelijks ten behoeve van [minderjarige] te betalen spaarpremie ad € 50,= en kosten van zijn telefoonabonnement ad € 24,= zal worden afgewezen. Het staat de vrouw vrij om, in afwijking van het in de Tremanormen opgenomen uitgangspunt dat de ouder bij wie het kind staat ingeschreven alle verblijfsoverstijgende kosten van het desbetreffende kind betaalt, deze kosten ten behoeve van [minderjarige] voor haar rekening te (blijven) nemen. Echter dit brengt niet met zich dat dient te worden afgeweken van het systeem van de alimentatienormen en het door de vrouw te betalen aandeel in de kosten van [minderjarige] met deze bedragen dient te worden verminderd.

Conclusie

4.37. Gelet op het voorgaande zal de rechtbank het verzoek van de man om de door hem op grond van de beschikking van 10 september 2014 aan de vrouw ten behoeve van [minderjarige] te betalen kinderbijdrage met ingang van 1 augustus 2019 op nihil te stellen toewijzen en met ingang van 1 april 2020 een door de vrouw aan de man te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van [minderjarige] vaststellen van € 290,= per maand.

4.38. De rechtbank heeft berekeningen gemaakt. Gewaarmerkte exemplaren van deze berekeningen zijn aan deze beschikking gehecht en maken daarvan deel uit.

5. De beslissing

De rechtbank:

in de zaak met zaaknummer C/02/370725 / FA RK 20-1694 (de man):

wijzigd de beschikking van de rechtbank Zeeland-West-Brabant van 10 september 2014 voor wat betreft de daarin vastgestelde kinderbijdrage als volgt:

stelt de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige [minderjarige], geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum] 2004, op nihil, zulks met ingang van 1 augustus 2019; bepaalt de door de vrouw, voor wat toekomstige termijnen betreft maandelijks bij vooruitbetaling, aan de man te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van voornoemde minderjarige op € 290,= per maand, zulks met ingang van 1 april 2020;

verklaart deze beschikking tot zover uitvoerbaar bij voorraad; wijst af het meer of anders verzochte;

in de zaak met zaaknummer C/02/370726 / FA RK 20-1695 ([jongmeerderjarige 1]):

verklaart de man niet-ontvankelijk in de door hem namens de jongmeerderjarige [jongmeerderjarige 1], geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum] 1999, ingediende verzoeken tot het op nihil stellen van de door hem te betalen bijdrage in de kosten van studie en levensonderhoud van [jongmeerderjarige 1] en tot vaststelling van een door de vrouw aan [jongmeerderjarige 1] te betalen bijdrage in de kosten van haar studie en levensonderhoud;

in de zaak met zaaknummer C/02/370727 / FA RK 20-1696 ([jongmeerderjarige 2]):

verklaart de man niet-ontvankelijk in de door hem namens de jongmeerderjarige [jongmeerderjarige 2], geboren te [ge-

boorteplaats] op [geboortedatum] 2001, ingediende verzoeken tot het op nihil stellen van de door hem te betalen bijdrage in de kosten van studie en levensonderhoud van [jongmeerderjarige 2] en tot vaststelling van een door de vrouw aan [jongmeerderjarige 2] te betalen bijdrage in de kosten van haar studie en levensonderhoud.

NOOT

Inleiding

Indien er bij echtscheiding een vaststelling van een bijdrage voor minderjarige kinderen heeft plaatsgevonden, dan wel hierover afspraken zijn gemaakt door de ouders, kan het zijn dat in de jaren volgend op de echtscheiding de omstandigheden dusdanig wijzigen dat de door een van beide ouders te betalen bijdrage nadien ophoudt aan de wettelijke maatstaven te voldoen. Indien hiervan sprake is, en het de ouders niet is gelukt in onderling overleg tot een gewijzigde bijdrage te komen, zal een procedure tot wijziging van de verschuldigde bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige bij de rechtbank (moeten) worden ingediend. Voorts komt het voor dat door het verstrijken van de jaren (een deel van) de kinderen jongmeerderjarig zijn (is) geworden. In het geval van jongmeerderjarigheid, waarmee een leeftijd van 18 tot 21 jaar oud wordt bedoeld, geldt voor ouders ex art. 1:395a lid 1 BW een verlengde onderhoudsplicht naar hun kinderen, waarbij zij verplicht zijn te voorzien in de kosten van levensonderhoud en studie. Uit deze omschrijving volgt dat het een andere onderhoudsplicht betreft dan tijdens de minderjarigheid. In dat geval wordt namelijk gesproken over een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding, alwaar het bij jongmeerderjarigheid dus een bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie betreft.

Naast het verschil in definitie van de onderhoudsplicht is een ander belangrijk verschil gelegen in de eigen rechtspositie van het jongmeerderjarige kind ten opzichte van zijn/haar ouders. Door het bereiken van de volwassen leeftijd ontstaat er immers een eigen aanspraak van het kind op de onderhoudsplichtige ouder. Dit heeft dan ook tot gevolg dat een jongmeerderjarig kind zelf een procedure jegens zijn/haar ouder dient aan te vangen bij de rechtbank (en vice versa door de ouder jegens zijn/haar jongmeerderjarig kind). Het komt voor dat bij aanvang van een door de ene ouder aangevangen procedure tot wijziging c.q. vaststelling van een door de andere ouder verschuldigde onderhoudsbijdrage een deel van de kinderen minderjarig is en een deel van de kinderen jongmeerderjarig is. Het komt ook voor dat gedurende de door de ouder aangevangen procedure een (van de) kind(eren) jongmeerderjarig wordt, alwaar hij/zij bij aanvang van de procedure nog minderjarig was.

Hetgeen in beide gevallen wel wordt gezien, is dat het jongmeerderjarige kind de verzoekende ouder via een schriftelijke machtiging als gemachtigde laat optreden in rechte. Maar in hoeverre is dit überhaupt mogelijk? Is een verzoekende ouder dan wel ontvankelijk en zo ja, wat zijn de vereisten aan de inhoud van een dergelijke machtiging?

Casus

In de onderhavige procedure bij de rechtbank is sprake van een van de voornoemde situaties. Het volgende doet zich voor. Partijen (ouders) zijn gehuwd geweest, uit welk huwelijk drie kinderen zijn geboren. Partijen zijn in 2014 geschei-

den, ten tijde waarvan de kinderen (leeftijd: 15, 13 en 10) bij moeder hoofdverblijf hebben (verkregen) en aldaar dus woonden. Om deze reden is in de echtscheidingsprocedure bij beschikking van 10 september 2014 een door de vader aan de moeder verschuldigde bijdrage van € 951 (totaal) per maand in de kosten van verzorging en opvoeding van de drie minderjarige kinderen vastgesteld door de rechtbank. Circa vijf jaren verstrijken en met ingang van de zomervakantie 2019 doet zich een wijziging van omstandigheden ex art. 1:401 lid 1 BW voor, namelijk het wijzigen van het hoofdverblijf van alle drie de kinderen. Sinds 1 augustus 2019 zijn de kinderen niet langer woonachtig bij de moeder, maar bij de vader. Voorts is er sprake van gewijzigde inkomens bij beide ouders (ten opzichte van de periode van echtscheiding), hetgeen eveneens als een wijziging van omstandigheden ex art. 1:401 lid 1 BW wordt gekwalificeerd. Dat deze wijzigingen van omstandigheden zich voordoen, staat tussen partijen overigens niet ter discussie. Oftewel: een herziening van de door de vader verschuldigde alimentatie voor de drie kinderen van partijen is in beginsel aan de orde. Sterker, gelet op het feit dat de kinderen bij de vader wonen, meent de vader dat er enerzijds een nihilstelling van de bij de echtscheiding vastgestelde – door hem verschuldigde – alimentatie en anderzijds gelijktijdig een vaststelling van door de moeder verschuldigde alimentatie moet worden geformaliseerd. Echter, bij aanvang van de procedure door indiening van het verzoekschrift op 1 april 2020 zijn twee van de drie kinderen inmiddels jongmeerderjarig, namelijk: 20 en 18. In dat kader wordt erop gewezen dat ex art. 1:395b BW een door de rechter vastgesteld bedrag dat een onderhoudsplichtige ouder voor de verzorging en opvoeding van een minderjarig kind moet betalen aan de onderhoudsgerechtigde ouder, bij het bereiken van de meerderjarigheid van het kind van rechtswege wordt geconverteerd in een bedrag dat ter zake van levensonderhoud en studie van het (jong)meerderjarige kind moet worden betaald. Zie hier de invulling van de eigen rechtspositie van het kind bij het bereiken van meerderjarigheid. Dit heeft er dan ook toe geleid dat er bij aanvang van de procedure sprake was van een door de vader aan de moeder nog verschuldigde bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding voor het jongste (minderjarige) kind en een door de vader aan zijn beide jongmeerderjarige kinderen verschuldigde bijdrage in de kosten van levensonderhoud en studie. Ondanks dat de twee jongmeerderjarige kinderen een eigen rechtspositie hebben verkregen jegens hun ouder(s), wordt de procedure evenwel aangevangen door de vader namens drie verzoekende partijen, namelijk de vader en de twee jongmeerderjarige kinderen. Door de rechtbank worden vervolgens ook drie zaaknummers aangemaakt ter splitsing van de verzoekende partijen, alwaar de vader door overlegging van schriftelijke machtigingen stelt voor zichzelf en als gemachtigde van de jongmeerderjarige kinderen te handelen. Meer specifiek: de jongmeerderjarigen hebben bij schriftelijke ‘volmacht’ van respectievelijk 26 december 2019 en 23 december 2019 de vader volmacht verleend om hen ‘te vertegenwoordigen, zowel in- als buiten rechte ter zake het verkrijgen van een bijdrage in de kosten van (hun) studie en levensonderhoud van (hun) moeder’. In gedachte deze inhoud van de machtiging van de jongmeerderjarige kinderen aan hun vader is het van belang de verzoeken van de vader die hij namens deze kinderen indient

nader te bestuderen.¹ Door de vader wordt namelijk (kennelijk) als gemachtigde van jongmeerderjarige 2 (leeftijd: 18 jaar) verzocht de door hem aan de moeder te betalen bijdrage ten behoeve van dit kind met ingang van 1 augustus 2019 op nihil te stellen én te bepalen dat de moeder ten behoeve van dit kind met ingang van 1 januari 2020 een bijdrage van € 356 *aan haar c.q. de man* zal betalen. Voorts wordt door de vader (kennelijk) als gemachtigde van jongmeerderjarige 1 (leeftijd: 20 jaar) verzocht de door hem aan de moeder te betalen bijdrage ten behoeve van dit kind met ingang van 1 augustus 2019 op nihil te stellen én te bepalen dat de moeder ten behoeve van dit kind met ingang van 1 januari 2020 een bijdrage van € 577 *aan haar* zal betalen. Oftewel, door de vader wordt in zijn verzoeken onderscheid gemaakt met betrekking tot aan wie door de moeder de onderhoudsbijdrage moet worden voldaan en de vader verzoekt ook namens de kinderen dat de door hem verschuldigde bijdrage aan diezelfde kinderen op nihil wordt gesteld.

Mijns inziens wordt er daarbij overigens door de vader aan voorbijgegaan dat de kinderen – zoals reeds aangegeven – door het bereiken van de meerderjarigheid een eigen aanspraak jegens hun ouders hebben en de vader dus onderhoudsplichtig is en blijft jegens zijn jongmeerderjarige kinderen met gelijktijdige vaststelling van een door de moeder verschuldigde bijdrage. De ouders dienen immers tezamen met hun beschikbare draagkracht de behoefte van de (jongmeerderjarige) kinderen in te vullen (toepassing van art. 1:404 BW naar analogie).

Door de moeder wordt verweer gevoerd waarin door haar wordt verzocht dat de vader niet-ontvankelijk wordt verklaard in zijn verzoeken, althans de verzoeken van de man af te wijzen.

Door de rechtbank is vervolgens een mondelinge behandeling gepland ter behandeling van de verzoeken van de vader (voor zichzelf en als gemachtigde van de jongmeerderjarigen) en het verweer van de moeder. Op de mondelinge behandeling constateert de rechtbank dat de jongmeerderjarige 2 verschijnt, hoewel zij haar vader de voormelde volmacht had verleend. Door haar wordt aan de rechtbank aangegeven dat zij niet (langer) wenst dat de rechtbank een beslissing neemt op de door haar vader namens haar ingediende verzoeken en dat zijzelf in overleg zal gaan met haar beide ouders over de door hen te leveren bijdrage in de kosten van haar levensonderhoud en studie. Zij heeft vervolgens de aan haar vader verleende volmacht ingetrokken, met als gevolg dat de rechtbank zich niet-ontvankelijk verklaart ter zake van de door de vader namens jongmeerderjarige 2 gedane verzoeken. Door het intrekken van de volmacht is deze immers vervallen en kan de vader niet meer namens dit kind optreden en is zij niet langer een partij in de procedure.

1 Daarbij wordt opgemerkt dat het verzoek van de vader dat hij voor zichzelf indient, zijnde een nihilstelling van de door hem verschuldigde bijdrage en gelijktijdige vaststelling van de door de moeder verschuldigde bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van het minderjarige kind van partijen, niet ter discussie staat. Dit kind woont immers inmiddels bij de vader en om deze reden is de vader de onderhoudsgerechtigde en de moeder de onderhoudsplichtige ouder geworden. In de procedure worden deze verzoeken van de man dan ook toegewezen. Ter zake van de ingangsdatum en de hoogte van de vastgestelde bijdrage is het nog wel interessant de uitspraak van de rechtbank te lezen alwaar dit buiten het kader van deze noot valt.

Ter mondelinge behandeling staat derhalve enkel nog de schriftelijke volmacht van de vader voor jongmeerderjarige 1 en de namens haar gedane verzoeken ter discussie.² De moeder stelt daartoe dat zij van mening is dat overleg had moeten plaatsvinden, dan wel alsnog dient plaats te vinden tussen de vader en hun jongmeerderjarige kind om te bepalen op welke wijze in haar kosten van studie en levenshoud kan worden voorzien. Door de moeder wordt daarbij gesteld dat de vader deze stap van overleg ten onrechte heeft overgeslagen. De vader betwist dit en stelt dat hij wel degelijk heeft geprobeerd in onderling overleg tot (andere) afspraken te komen en zelfs aan de moeder heeft voorgesteld om een mediator in te schakelen. Voorts wordt door de moeder gesteld dat zij betwijfelt of het verzoek van de vader daadwerkelijk in overeenstemming is met de wensen en behoefte van het jongmeerderjarige kind.

Volmacht mogelijk?

Ter beantwoording van deze vraag overweegt de rechtbank dat in zaken waarin een minderjarig kind in de loop van de (alimentatie)procedure meerderjarig wordt, hij/zij een van zijn/haar ouders op grond van vaste jurisprudentie kan machtigen in die procedure namens hem of haar te (blijven) optreden.³

Ter beantwoording van de vraag of een volmacht ook mogelijk is wanneer de jongmeerderjarige, die een van zijn/haar ouders op voornoemde wijze machtigt, reeds bij aanvang van de procedure meerderjarig is, is echter een lastige(re) vraag. Ter overweging grijpt de rechtbank allereerst terug op de eigen rechtspositie van een jongmeerderjarige. Art. 279 lid 3 Rv biedt namelijk slechts de mogelijkheid dat in zaken waarin het verzoekschrift door een advocaat moet worden ingediend, waar hiervan sprake is, de opgeroepene verschijnt in persoon of bij advocaat. De persoon mag zich laten machtigen, maar dit dient dan een advocaat te zijn. Dit sluit in beginsel dan ook een van beide ouders als gemachtigde uit.

Door de rechtbank wordt in dat licht geconstateerd dat de procedure hoofdzakelijk in het teken van het onderlinge conflict en de belangen van partijen (lees: ouders) staat en niet in het belang van de jongmeerderjarige kinderen. Voorts constateert de rechtbank dat de vader – en dit is belangrijk – méér heeft verzocht dan waartoe de volmacht van zijn kind hem de ruimte bood. Die volmacht betreft immers een machtiging tot het verkrijgen (dus vaststellen) van een door de moeder verschuldigde bijdrage en niet de nihilstelling van de door de vader zelf verschuldigde bijdrage aan zijn kind(eren). Om voornoemde redenen heeft de rechtbank de vader (tevens) niet-ontvankelijk verklaart in het verzoek namens jongmeerderjarige 1 op grond van de overweging dat niet van een rechtsgeldige machtiging kan worden uitgegaan.

De rechtbank lijkt hiermee aan te geven dat een machtiging dus toch wel mogelijk is indien de jongmeerderjarige bij aanvang van de procedure reeds meerderjarig is, zolang de machtiging maar rechtsgeldig is. De rechtbank geeft echter ook aan dat op grond van de jurisprudentie geen eenduidig antwoord is te geven. Wat volgt er dan zoal uit de rechtspraak?

2 Zulks naast de verzoeken betreffende het minderjarige kind, hetgeen evenwel buiten deze noot wordt gelaten.

3 Zie HR 6 april 1990, ECLI:NL:HR:1990:AC4218 en HR 2 februari 1996, ECLI:NL:HR:1996:ZC1983.

Voorbeelden jurisprudentie

De rechtbank Gelderland⁴ heeft recent nog geoordeeld dat een volmacht van twee jongmeerderjarige kinderen aan hun moeder tot vaststelling van een door hun vader verschuldigde bijdrage in levensonderhoud en studie niet volstaat, alwaar de ingangsdatum van de verzochte bijdrage op een datum was gelegen waarop de kinderen reeds meerderjarig zouden zijn. Voorts was de inhoud van de volmacht in deze procedure ook veeleer een verklaring waarin zij, kort gezegd, aangaven dat zij een eerlijke regeling conform de wettelijke regels wilden. Een duidelijke machtiging met bewoording van het in te dienen verzoek ontbrak. Voorts leek ook hier juist veeleer een ouderlijke strijd gaande waar de kinderen onderdeel van waren geworden.⁵

In voornoemde uitspraak van de rechtbank Gelderland wordt wel gewezen op een uitspraak van het hof Den Haag waarin een ouder ontvankelijk is verklaard in zijn verzoek namens een kind dat bij aanvang van de procedure reeds meerderjarig was. In deze uitspraak,⁶ overigens ook een echtscheidingsprocedure, is door het hof (in navolging van de ouder en de jongmeerderjarige) met verwijzing naar de parlementaire geschiedenis gewezen op het feit dat een ouder in de echtscheidingsprocedure het verzoek namens de jongmeerderjarige kan doen na daartoe te zijn gemachtigd door de jongmeerderjarige, ook als deze reeds bij aanvang van de procedure tot echtscheiding meerderjarig is.⁷ Hierbij is ook van belang dat de machtiging duidelijk verwoord is en het verzoek conform de inhoud van de machtiging is.

In het kader van echtscheidingsprocedures lijkt de mogelijkheid van schriftelijke machtiging door het reeds meerderjarige kind aan zijn/haar ouder dus mogelijk. Is dit echter ook het geval voor separate alimentatieverzoeken, niet in het kader van echtscheiding?

Een voorbeeld dat tot en met cassatie (en de conclusie van A-G mr. M.L.C.C. Lücker⁸) stand heeft gehouden, althans hierin niet ter discussie is gesteld, ziet op een zaak waarbij de moeder reeds tijdens de meerderjarigheid van haar dochter verzoekt om wijziging van de bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding met terugwerkende kracht van meerdere jaren, terwijl gedurende deze periode van terugwerkende kracht het betreffende kind meerderjarig is geworden. De moeder doet dit op basis van een duidelijke schriftelijke volmacht, namelijk dat zij gemachtigd is 'haar [dochter] in en buiten rechte te vertegenwoordigen met betrekking tot de vast te stellen (hoogte van de) bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding resp. kosten voor haar levensonderhoud en studie, al dan niet mede betrekking hebbende op het verleden'.

Hoewel een ouder – ook bij het reeds meerderjarig zijn van het kind – bevoegd blijft tot procederen over een bijdrage die ziet op de periode van minderjarigheid, valt op dat de rechtbank in deze kwestie in haar beslissing in eerste aanleg als ingangsdatum van wijziging een datum hanteert waarop de jongmeerderjarige reeds meerderjarig is, alwaar zij dit dus

4 Rb. Gelderland 24 december 2020, ECLI:NL:RBGEL:2020:7071.

5 Opgemerkt zij wel dat het hier een echtscheidingsprocedure betrof waarin de rechtbank naast de opmerkingen over de volmacht tevens overwoog dat voor een vaststelling van een bijdrage voor levensonderhoud en studie überhaupt geen ruimte is, omdat dit geen nevenvoorziening ex art. 827 Rv betreft.

6 Hof Den Haag 7 augustus 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:2230.

7 *Kamerstukken I* 1988/89, 19242, nr. 75b, p.6.

8 ECLI:NL:PHR:2020:1107.

tevens bij aanvang van de procedure al was. Gelet op het feit dat dit in appel en cassatie standhoudt, lijkt hiermee dus wel degelijk een schriftelijke machtiging van een ouder door een reeds bij aanvang van de procedure (jong)meerderjarig kind tot een ontvankelijk verzoek te kunnen leiden.

Conclusie

Ter afsluiting kan voorzichtig geconcludeerd worden dat de rechtspraak nog steeds aan duidelijkheid te wensen overlaat, maar dat er wel degelijk een door middel van een schriftelijke machtiging gedaan verzoek kan worden toegewezen. Voorts volgt uit de aangehaalde jurisprudentie dat er dan in ieder geval sprake moet zijn van een verzoek van de gemachtigde ouder dat volledig conform de machtiging van het jongmeerderjarig kind is en dat voorts vanuit het belang van het kind is.

mr. M. Arnold
advocaat en mediator bij Van Lelyveld Advocaten

Ondernemingsrecht

61

Geschil over de reikwijdte van de tegenstrijdigbelangbepaling vormt gegronde reden voor twijfel aan een juist beleid of juiste gang van zaken

Gerechtshof Amsterdam
21 september 2020, nr. 200.279.264/01 OK,
ECLI:NL:GHAMS:2020:2495
(mr. Makkink, mr. Tillema, mr. Meijer, mr. Wind,
drs. Moolenaar)
Noot mr. R.J.W. Analbers en mr. S.H.A.M. Hendrix

Enquête. Toewijzing verzoek onderzoek en onmiddellijke voorziening. Concernenquête. Tegenstrijdig belang. Bruil-criterium.

[BW art. 2:24b, 2:239 lid 6]

Essentie: Dit geschil over de reikwijdte van het tegenstrijdig belang en de consequenties die daaraan verbonden moeten worden, belemmert het bestuur van Flevo Berry in zijn besluitvorming, met als reëel risico dat Flevo Berry c.s. daardoor worden benadeeld. Dat vormt een gegronde reden voor twijfel aan een juist beleid of een juiste gang van zaken.

Samenvatting: De Ondernemingskamer deelt de constatering van partijen dat er gegronde redenen zijn om aan een juist beleid van en een juiste gang van zaken bij Flevo Berry c.s. te twifelen. Die redenen houden verband met de verstoring van de verhouding tussen [A] en [B] sedert de herfinanciering (zie r.o. 2.18) en spitsen zich toe op kwesties met betrekking tot tegenstrijdig belang en het te voeren ondernemingsbeleid.

[B] is bestuurder en (indirect) enig aandeelhouder van Flevo-plant en tevens (indirect) bestuurder en meerderheidscertificaathouder van Flevo Berry c.s. Tussen Flevo Berry c.s. en Flevo-plant (dan wel aan Flevo-plant Holding verbonden ondernemingen) bestaat sinds de oprichting van Flevo Berry c.s. in

2015 een belangrijke commerciële en contractuele relatie, die voortvloeit uit de periode voordien toen de veredelingsactiviteiten en de vermeerderingsactiviteiten nog beide onderdeel waren van Flevo-plant. Vanwege die relatie en het niet steeds parallel lopen van de belangen van Flevo Berry c.s. en Flevo-plant is het onvermijdelijk dat in het bestuur van Flevo Berry c.s. met regelmaat kwesties aan de orde zijn waarbij [B] als (indirect) bestuurder van Flevo Berry c.s. een belang heeft te dienen dat strijdig is met zijn belang als (indirect) bestuurder en aandeelhouder van Flevo-plant. In die gevallen kan in redelijkheid worden betwijfeld of hij zich bij zijn handelen uitsluitend laat leiden door het belang van Flevo Berry c.s. en de daaraan verbonden onderneming (HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA0033). [B] dient in die gevallen te voldoen aan bepaalde (in de wet en statuten vastgelegde dan wel in de rechtspraak ontwikkelde) zorgvuldigheidseisen. De belangen van Flevo Berry c.s. enerzijds en die van Flevo-plant anderzijds moeten zorgvuldig gescheiden worden gehouden, [B] dient daarover jegens [A] een hoge mate van transparantie te betrachten, bij transacties tussen Flevo Berry c.s. en Flevo-plant of daaraan verbonden ondernemingen kan reden zijn onafhankelijke deskundigen te raadplegen ter beoordeling van de vraag of deze transacties 'at arm's length' zijn en wanneer formele besluitvorming plaatsvindt dient [B] zich te onthouden van deelname aan de beraadslaging en besluitvorming. De Ondernemingskamer constateert dat [B] als indirect bestuurder van Flevo Berry c.s. zich weliswaar meermalen van deelname aan beraadslaging en besluitvorming binnen het bestuur van Flevo Berry Holding heeft onthouden als het ging om het bepalen van de positie van Flevo Berry jegens Flevo-plant, maar [B] en [A] blijven het fundamenteel oneens over de vraag wanneer bij [B] sprake is van een tegenstrijdig belang. Dit geschil over de reikwijdte van het tegenstrijdig belang en de consequenties die daaraan verbonden moeten worden, belemmert het bestuur van Flevo Berry in zijn besluitvorming, met als reëel risico dat Flevo Berry c.s. daardoor worden benadeeld. Dat vormt een gegronde reden voor twijfel aan een juist beleid of een juiste gang van zaken.

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Sunberry B.V., gevestigd te Vollenhove, verzoekster, advocaat: mr. H.P. Plas, kantoorhoudende te Utrecht, tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Flevo Berry Holding B.V.,
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Flevo Berry Breeding B.V.,
3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Flevo Berry B.V.,
alle gevestigd te Ens, verweersters,

niet verschenen, en tegen
de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid JG Investments B.V., gevestigd te Ens, belanghebbende, advocaten: mr. I. Wassenaar, mr. G.C. Berkhout en mr. M.A. Blom, allen kantoorhoudende te Amsterdam, en tegen
de stichting Stichting Administratiekantoor Flevo Berry Holding, gevestigd te Ens, belanghebbende, niet verschenen.